

Bruxelles, den 27. maj 2019
(OR. en)

9663/19

JAI 574
COPEN 232
DAPIX 194
ENFOPOL 269
CYBER 179
EUROJUST 105
DATAPROTECT 153
TELECOM 238

NOTE

fra:	formandskabet
til:	Rådet
Tidl. dok. nr.:	8621/19
Vedr.:	Rådet for Den Europæiske Unions konklusioner om lagring af data med henblik på bekæmpelse af kriminalitet - Vedtagelse

1. I lyset af resultaterne af den refleksionsproces, der er sammenfattet i det østrigske formandskabs rapport, som blev forelagt på Rådets samling i december 2018, og efter justitsministrenes opfordring på denne samling til handling, udarbejdede formandskabet en oversigt over de vigtigste politiske budskaber inden for lagring af data, der dannede grundlag for udarbejdelsen af konklusionerne om emnet, jf. bilaget til denne note.
2. Udkastet til Rådets tekst blev drøftet og færdiggjort på teknisk plan i DAPIX-gruppen (datalagring) den 8. maj og godkendt af COREPER den 22. maj 2019.
3. Drøftelserne viste et stærkt politisk tilsagn fra delegationerne om fortsat at arbejde på at finde en løsning på de udfordringer, der er forbundet med manglen på en datalagringsordning på EU-plan.
4. På dette grundlag opfordres Rådet til at vedtage teksten til disse konklusioner.

**RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNIONS KONKLUSIONER OM LAGRING AF DATA
MED HENBLIK PÅ BEKÆMPELSE AF KRIMINALITET****Indledning**

1. Data fra teleoperatører og udbydere er meget vigtige for de retshåndhævende, judicielle og andre kompetente myndigheder for på vellykket vis at kunne efterforske kriminelle aktiviteter såsom terrorisme eller cyberkriminalitet i den digitale tidsalder.
2. For at sikre at de nødvendige oplysninger til effektivt at gennemføre efterforskninger er tilgængelige for de retshåndhævende, judicielle og andre kompetente myndigheder, er det ikke nødvendigvis tilstrækkeligt for disse myndigheder med lagring af data hos teleoperatører og udbydere til erhvervsmæssige formål. Faktisk er sådanne erhvervsmæssige formål ingen garanti for, at data bliver lagret, og hvis data lagres, er lagringsperioden ikke forudsigelig.
3. Det er et mål af almen interesse at bekæmpe kriminalitet for at opretholde den offentlige sikkerhed og sørge for personers sikkerhed som en forudsætning for at garantere grundlæggende rettigheder. Derfor bør der fastlægges forholdsmæssige, nødvendige og gennemsigtige datalagringsforpligtelser for teleoperatører og udbydere for at opfylde operationelle retshåndhævelsesbehov. Sådanne datalagringsordninger skal give tilstrækkelig garanti for grundlæggende rettigheder som knæsat i chartret, særligt retten til privatlivets fred, beskyttelse af personoplysninger, ikkediskriminering og uskyldsformodning.
4. Dommene fra Den Europæiske Unions Domstol ("Domstolen") i sagerne *Digital Rights Ireland*¹ og *Tele2*², der fastlægger kriterierne for lovlig lagring af data og adgang til dem, er af grundlæggende betydning. Det bør også bemærkes, at Domstolens resultater i de pågældende sager kun gælder for trafik- og lokaliseringsdata og ikke for abonnentdata³.

¹ C-293/12.

² C-203/15.

³ 14319/18.

5. Det Europæiske Råds konklusioner af 23. juni 2017 understreger betydningen af at sikre datatilgængelighed med henblik på en effektiv bekæmpelse af alvorlig kriminalitet, herunder terrorisme⁴. Det bør understreges, at forskellige retsregler på området for lagring af data kan være skyld i begrænsninger i samarbejdet og udvekslingen af oplysninger mellem kompetente myndigheder i grænseoverskridende sager. I denne forbindelse efterlyser konklusionerne fra Det Europæiske Råd af 18. oktober 2018 foranstaltninger til at give medlemsstaternes retshåndhævende myndigheder og Europol tilstrækkelige ressourcer til at møde de nye udfordringer, som følger af den teknologiske udvikling og et sikkerhedstrusselsbillede under udvikling, herunder gennem sammenlægning af udstyr, styrkede partnerskaber med den private sektor, tværfagligt samarbejde og forbedret adgang til oplysninger⁵.
6. I april 2017 blev der indledt en refleksionsproces om lagring af data med henblik på at bekæmpe kriminalitet. Resultaterne af denne proces skal bistå medlemsstaterne med at analysere kravene i Domstolens relevante retspraksis og undersøge eventuelle muligheder for at sikre datatilgængeligheden, der er nødvendig for effektivt at bekæmpe kriminalitet på baggrund af den pågældende retspraksis, der udvikles, efterhånden som nye sager bringes for Domstolen efter *Tele2*-dommen. Betydelige fremskridt i refleksionsprocessen omfatter:
- Rådet, der noterer sig fremskridtene i december 2017⁶
 - opgørelsen fra medlemsstaterne om brugen af lagrede data i forbindelse med strafferetlige efterforskninger⁷
 - resultatet af workshoper om lagring af data afholdt i Europol på ekspertniveau⁸.
7. På samlingen den 6. og 7. december 2018 noterede Rådet sig status i denne refleksionsproces, herunder nogle vigtige retningslinjer for det videre arbejde⁹. I den efterfølgende udveksling af synspunkter opfordrede flere ministre Kommissionen til at gennemføre en grundig undersøgelse om mulige datalagringsløsninger, herunder et lovgivningsinitiativ, der tager udviklingen i retspraksis nationalt og i EU i betragtning.

⁴ EUCO 8/17.

⁵ EUCO 13/18.

⁶ 14480/1/17 REV 1.

⁷ WK 5296/2017 REV 1.

⁸ WK 5900/2018 INIT.

⁹ 14319/18.

8. Den relevante retspraksis på nationalt plan og EU-plan skal derfor følges nøje, navnlig for så vidt angår de seneste anmodninger om en præjudiciel afgørelse til Domstolen fra Investigatory Powers Tribunal i Det Forenede Kongerige¹⁰, forfatningsdomstolen i Belgien¹¹, *Conseil d'Etat* i Frankrig¹² og Estlands højesteret¹³.
9. Det bemærkes i betænkningen fra Europa-Parlamentets Særlige Udvalg om Terrorisme, at nødvendigheden af en passende datalagringsordning blev bragt op igen og igen under udvalgets arbejde. Ordførerne mener, at det er nødvendigt at indføre en EU-datalagringsordning, i overensstemmelse med de krav, der følger af Domstolens retspraksis, under hensyntagen til de kompetente myndigheders behov og de særlige forhold på terrorbekæmpelsesområdet.

¹⁰ C-623/17. Anmodningen om en præjudiciel afgørelse vedrører EU-rettens anvendelsesområde i forbindelse med foranstaltninger, der træffes på nationalt plan med henblik på at beskytte den nationale sikkerhed.

¹¹ C-520/18. Anmodningen om en præjudiciel afgørelse fra den belgiske forfatningsdomstol vedrører spørgsmålet om, hvorvidt en generel ordning om lagring af data er berettiget på baggrund af i) et bredere formål end at bekæmpe grov kriminalitet (såsom bekæmpelse af andre former for kriminalitet eller sikring af den nationale sikkerhed og forsvar af territoriet) eller ii) opfyldelse af de positive forpligtelser, der er fastsat i artikel 4 og 8 i chartret (forbud mod tortur og beskyttelse af personoplysninger).

¹² Case C-511/18. En af anmodningerne om en præjudiciel afgørelse fra det franske *Conseil d'Etat* vedrører den retlige ramme for lagring af data i forbindelse med strafferetlige efterforskninger, hvor *Conseil d'Etat* rejser et lignende spørgsmål som den belgiske forfatningsdomstol, nemlig om en generel lagring af data er berettiget på baggrund af retten til sikkerhed. Sag C-512/18 vedrører den retlige ramme for lagring af data, der gælder for efterretningstjenester. I lighed med sagen fra Det Forenede Kongerige (C-623/17) spørger *Conseil d'Etat* Domstolen, om ordningen for lagring af data er berettiget henset til den eksisterende terrortrussel.

¹³ Sag C-746/18 om adgang til lagrede data.

10. Det bør erindres, at reglerne i det nugældende e-databeskyttelsesdirektiv¹⁴, reformen af de lovgivningsmæssige rammer i Den Europæiske Union, navnlig den generelle forordning om databeskyttelse¹⁵ og retshåndhævelsesdirektivet¹⁶, samt de igangværende forhandlinger om Kommissionens forslag til en ny e-databeskyttelsesforordning¹⁷ er af særlig betydning i forhold til lagring af data.

Rådets overvejelser

1. Lagring af data er et væsentligt redskab for de retshåndhævende, judicielle og andre kompetente myndigheder til effektivt at efterforske grov kriminalitet som defineret i national ret, herunder terrorisme eller cyberkriminalitet.
2. Anvendelsen af lagring af data og tilsvarende efterforskningsmidler bør være styret af beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, som er knæsat i chartret, og af principperne om formålsbegrænsning, nødvendighed og proportionalitet.
3. De lovgivningsmæssige reformer på nationalt eller europæisk plan, herunder den kommende e-databeskyttelsesforordning, bør på EU-plan og nationalt plan bevare den juridiske mulighed for datalagringsordninger, der tager højde for den fremtidige udvikling, og som er i overensstemmelse med de krav, der er fastsat i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder som fortolket af Domstolen.

¹⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF af 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor (direktivet om databeskyttelse inden for elektronisk kommunikation), som ændret ved direktiv 2009/136/EF af 25. november 2009.

¹⁵ EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1.

¹⁶ EUT L 119 af 27.4.2016, s. 89.

¹⁷ 2017/0003(COD).

Konklusioner

1. Arbejdet med lagring af data i Gruppen af Formandskabets Venner (DAPIX) bør fortsætte.
2. Kommissionen
 - opfordres til at tage passende skridt til at indsamle oplysninger om medlemsstaternes kompetente myndigheders behov for adgang til data, der er strengt nødvendige for at bekæmpe kriminalitet, herunder terrorisme, på en effektiv måde
 - opfordres til indledningsvis at gennemføre en række målrettede høringer af relevante interessenter som supplement til det arbejde, der udføres i Gruppen af Formandskabets Venner (DAPIX), og til regelmæssigt at føre arbejdsgruppen ajour om resultatet af disse høringer
 - anmodes om efterfølgende, under hensyntagen til disse høringer, at udarbejde en grundig undersøgelse i henhold til artikel 241 i TEUF om mulige datalagringsløsninger, herunder om muligheden for et fremtidigt lovgivningsinitiativ. Undersøgelsen bør, ud over til resultatet af høringerne, også tage hensyn til:
 - den for lagring af data relevante udvikling i Domstolens og de nationale domstoles retspraksis og
 - resultatet af den fælles refleksionsproces i Rådet¹⁸

¹⁸ Som beskrevet navnlig i formandskabets noter 14480/1/17 REV 1 og 14319/18.

- anmodes om som led i undersøgelsen at foretage en yderligere vurdering bl.a. af begreberne generel, målrettet og begrænset lagring af data (første indgrebsniveau) og begrebet målrettet adgang til lagrede data (andet indgrebsniveau) og at undersøge, i hvilket omfang den kumulative virkning af stærke garantier og eventuelle begrænsninger på begge indgrebsniveauer kan bidrage til at afbøde den samlede virkning af lagringen af de pågældende data af hensyn til beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder i chartret, samtidig med at efterforskningernes effektivitet sikres, navnlig hvor der er garanti for, at der udelukkende gives adgang til specifikke data, som er nødvendige for en bestemt undersøgelse
- anmodes om senest ved udgangen af 2019 at rapportere om status for arbejdet med lagring af data.
